

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเชิงประเมิณการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ระดับ มัธยมศึกษา ตอนปลาย - พุทธศักราช 2524 โดยศึกษาว่าครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการวัดผลและประเมินผลการเรียนมากน้อยเพียงใด มีการจัดเตรียมค่านว้สคูลูปกรณ ค่านมคูลากร เพื่ออำนวยความสะดวกให้มีความพร้อมในการปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลเพียงพอหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ครูใ้ปฏิบัติเกี่ยวกับการสอนและการประเมินผลการเรียน ถูกต้องมากน้อยเพียงใด ครูมีปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามระเบียบ ในเรื่องใดมากน้อยเพียงใด และความคิดเห็นของครูที่มีต่อหลักการ และการปฏิบัติตามระเบียบประเมินผลการเรียนเป็นเช่นไร แตกต่างกันหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งสิ้นจำนวน 512 คน โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการวัดผลและประเมินผลตามแนวหลักสูตร พุทธศักราช 2524 สร้างแบบสอบถามเพื่อถามความพร้อมในการจัดเตรียมค่านว้สคูลูปกรณ ค่านมคูลากร ตามสภาพความเป็นจริงในโรงเรียน ตามการปฏิบัติปัญหาในการปฏิบัติและข้อเสนอแนะของครูตามระเบียบการประเมินผลการเรียนและถามความคิดเห็นของครู ที่มีต่อ หลักการและการปฏิบัติ ตามระเบียบการประเมินผลการเรียน ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล คะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการวัดผล และการประเมินผลการเรียน การปฏิบัติเกี่ยวกับการสอน และการประเมินผล ความคิดเห็นของครูที่มีต่อหลักการและความคิดเห็นของครูที่มีต่อการปฏิบัติ เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อหลักการตามระเบียบ กับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการปฏิบัติตามระเบียบ โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที

ข้อค้นพบ

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 1 เพื่อสำรวจระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการวัดผลและการประเมินผลการเรียน พบว่า

โดยเฉลี่ย ครูโดยส่วนรวมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการวัดผล การศึกษาประมาณครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม (ร้อยละ 48.63 ของคะแนนเต็ม)

ส่วนวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 2 เพื่อสำรวจการจักเตรียมปัจจัย - เบื้องต้นที่มีผลต่อการปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลการเรียนพบว่า

1. ครูโดยส่วนใหญ่ของโรงเรียนแต่ละขนาด และทุกขนาดรวมกัน (ประมาณ ร้อยละ 80) เห็นว่าการจักเตรียมค่านว้ศคูปกรฐ์ที่เกี่ยวกับการวัดผลและการประเมิน ผลตามระเบียบการประเมินผลยังไม่เพียงพอ โดยเฉพาะ หนังสือ, เอกสาร, วารสาร และสิ่งพิมพ์ที่เผยแพร่ความรู้ในเรื่องการวัดผลและประเมินผล, แบบทดสอบที่วิเคราะห์ แล้ว แบบทดสอบที่จักทำรวมกันโดยกลุ่มโรงเรียน และสถิติ หรือ ข้อมูลต่าง ๆ ที่เก็บ รวบรวมโดยฝ่ายวัดผลของโรงเรียน

2. ครูโดยส่วนใหญ่ของโรงเรียนแต่ละขนาดและโดยส่วนรวม เห็นว่าการจัก เตรียมค่านว้ศคูปกรฐ์หรือการจักค่าเป็นการต่าง ๆ ต่อครูผู้สอนมีการจักกระทำในลักษณะ นาน ๆ ครั้ง (1.50 - 2.49)

สำหรับวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 3 เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามระเบียบ การประเมินผลการเรียน พบว่า

1. โดยเฉลี่ย ครูโดยส่วนรวมปฏิบัติเกี่ยวกับการสอนและการประเมินผล - การเรียนในลักษณะ ปฏิบัติทุกครั้ง (2.50-3.00) ส่วนการบอกวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และเกณฑ์การสอบผ่าน การประเมินผลก่อนสอน การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียน การสอน การบอกผลการประเมินให้นักเรียนทราบ ควรปฏิบัติในลักษณะปฏิบัติเป็นบาง ครั้ง (1.50-2.49) ส่วนลักษณะการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครูเขียนในลักษณะ เขียนอย่างละเอียดเป็นบางบท(1.50-2.49)

2. โดยส่วนรวม ครูโดยส่วนใหญ่เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ทุกบท (ร้อยละ 65) โดยเขียนอย่างคร่าว ๆ พอเข้าใจเอง (ร้อยละ 54.9) ครูเตรียม การสอนทุกบทจากวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม บทเรียนในหนังสือที่กำหนด และจากคู่มือ แบบเรียน การบอกวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยส่วนใหญ่ ครูบอกเป็นบางครั้ง

(ร้อยละ 57.2)

3. การประเมินผลก่อนสอน ครูโดยส่วนใหญ่ประเมินบ้างเป็นบางครั้ง (ร้อยละ 68.8) วิธีให้ตอบคำถามปากเปล่า (ร้อยละ 41.6) เพื่อจัดการสอนซ่อมเสริมเพื่อปรับพื้นฐานความรู้เดิม (ร้อยละ 34.6) และเป็นแนวทางจัดการเรียน การสอน (ร้อยละ 32.2)

4. การประเมินผลระหว่างภาค (Formative) ครูส่วนมากประเมินบ้างเป็นบางครั้ง (ร้อยละ 58) จากการตรวจแบบฝึกหัด (ร้อยละ 83) การทดสอบ (ร้อยละ 81.3) และการอภิปรายซักถาม (ร้อยละ 69.3) โดยนำผลการประเมินไปเพื่อจัดการสอนซ่อมเสริม (ร้อยละ 62.3) ปรับปรุงวิธีการสอนใหม่และเก็บเป็นคะแนนดิบไว้รวมปลายภาค (ร้อยละ 55.3)

5. การประเมินผลระหว่างภาค (Summative) โดยส่วนรวมครูส่วนมากประเมินผล 2 ครั้งต่อ 1 ภาคเรียน (ร้อยละ 61.3) ประเมินจากวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (ร้อยละ 67.4) โดยประเมินผลจากแบบฝึกหัดหรือมอบหมายงานให้ทำ (ร้อยละ 94.1) ให้ทำแบบทดสอบ (ร้อยละ 93) ใช้การสังเกต (ร้อยละ 77.9) ให้ตอบคำถามปากเปล่า (ร้อยละ 87.7)

6. การปฏิบัติภายหลังการประเมินผลระหว่างภาค ครูส่วนมากบอกผลการประเมินและเฉลยคำตอบให้นักเรียนทราบทุกครั้ง (ร้อยละ 80.1 และ 76.2 ตามลำดับ) การสอนซ่อมเสริมครูสอนบ้างเป็นบางครั้ง (ร้อยละ 63.5) โดยอธิบายพร้อมกันในห้อง (ร้อยละ 59.6) อธิบายเป็นกลุ่มย่อย (ร้อยละ 56.8) และอธิบายเป็นส่วนตัว (ร้อยละ 48.6) ส่วนการซักสอบแก้ตัวให้นักเรียนมีคะแนนเก็บไม่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม ครูส่วนใหญ่ซักสอบทุกครั้ง (ร้อยละ 80.7)

7. การประเมินผลปลายภาค ครูส่วนมากประเมินผลโดยทำแบบทดสอบ (ร้อยละ 95.3) และคัดเกรดจากคะแนนดิบตามเกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ 93.6)

8. โดยเฉลี่ยครูมีปัญหาเรอภัยปานกลาง (2.50 - 3.49) ในการปฏิบัติ

ตามระเบียบการประเมินผลการเรียนในเรื่อง

- 8.1 การประเมินพัฒนาการด้านเจตคติ จริยธรรม และบุคลิกภาพ
- 8.2 การวัดผลและการประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้
- 8.3 การประเมินผลก่อนการเรียน
- 8.4 การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
- 8.5 การประเมินผลแบบรวมสรุป
- 8.6 การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์
- 8.7 การเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 8.8 การเลือกวิธีวัดผลที่เหมาะสมกับเนื้อหาและพฤติกรรม
- 8.9 การสร้างข้อสอบให้มีคุณภาพดี
- 8.10 การสอนซ่อมเสริม
- 8.11 การจัดสอบแก้ตัว
- 8.12 การวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบ

ส่วนปัญหาที่ค้นคว้าได้แก่การกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำของการผ่านจุดประสงค์การผ่านรายวิชากับการคิดเกรด (1.50 - 2.49)

และสำหรับจุดประสงค์ของการวิจัยข้อ 4 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อหลักการและการปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลการเรียน พบว่า

1. โดยเฉลี่ยครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการสามระเบียบการประเมินผลในเรื่องการประเมินด้านเจตคติ จริยธรรม บุคลิกภาพ การประเมินผลเป็นรายจุดประสงค์การเรียนรู้ การประเมินผลก่อนเรียน การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน การสอนซ่อมเสริม การจัดสอบแก้ตัว การแก้ ร. การกำหนดให้นักเรียน เรียนรายวิชาที่ 3 ไม่ได้ตัดกันในรายวิชาต่อเนื่อง 2 รายวิชาแรก (3.50 - 4.49) แต่ครูส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการเปิดโอกาสให้นักเรียนแก้ 0 ใ้ตลอดเวลา (1.50 - 2.49)

2. โดยเฉลี่ยครูโดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลในเรื่อง การประเมินผลด้านเจตคติ จริยธรรม และบุคลิกภาพ การประเมินผลก่อนเรียน

การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน การจับสอบแก้ตัวและการให้นักเรียน
เรียนรายวิชาที่ 3 ไม่ได้ตกในรายวิชาต่อเนื่อง 2 รายวิชา (3.50 - 4.49)
ครูโดยส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการเปิดโอกาสให้นักเรียนแก้ 0 ใดตลอดเวลา (1.50-2.49)

3. โดยเฉลี่ยครูโดยส่วนรวมมีความคิดเห็นต่อหลักการกับการปฏิบัติในแต่ละ
ข้อของระเบียบการประเมินผลและแนวปฏิบัติ ทั้งในลักษณะ เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทุกข้อ

จากข้อค้นพบดังกล่าวพอสรุปได้ว่า โดยส่วนรวมครู^①ระดับมัธยมศึกษา ตอน
ปลาย ในกรุงเทพมหานคร ยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์และประเมินผล
การเรียน การจัดเตรียมค่าน้ำสต็อกอุปกรณ์ในโรงเรียนยังไม่เพียงพอ การจัดเตรียมค่าน
บุคลากรในโรงเรียน การจัดทำในลักษณะนาน ๆ ครั้ง การปฏิบัติเกี่ยวกับการสอนและ
และการประเมินผล ครูปฏิบัติได้ถูกต้องของระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่ครูมีปัญหาในการ
ปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลการเรียนเกือบทุกเรื่องในระดับปานกลาง ครูมีความ
คิดเห็นต่อหลักการและการปฏิบัติ ตามระเบียบการประเมินผลการเรียนในลักษณะ เห็น
ด้วยเกือบทุกเรื่องของระเบียบการประเมินผลและแนวปฏิบัติ ส่วนความคิดเห็นของครู
ในแง่ หลักการกับการปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลการเรียนในแต่ละข้อ ทั้งใน
ลักษณะ เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อภิปรายผล

1. จากค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ วัตถุประสงค์ และ ประเมินผลการเรียนของครู จะเห็นได้ว่าครูโดยส่วนรวมยังขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการ วัตถุประสงค์และประเมินผลการเรียน (ร้อยละ 48.63 ของคะแนนเต็ม) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุมาลี จันทร์ชลอ ซึ่งพบว่า ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ วัตถุประสงค์ และ ประเมินผล ก่อนข้างคำ ทั้งนี้อาจจะมีสาเหตุมาจากครูโดยส่วนใหญ่ที่ได้เคยศึกษา วิชา หลักการ วัตถุประสงค์และประเมินผลจากสถาบันผลิตครูมาแล้ว แต่มีใ้คนนำหลักการและแนวปฏิบัติ ความหลักวิชาไปใช้จริงจัง และมักจะทำปฏิบัติตามแนวเดิมที่เคยปฏิบัติมาอย่างไร ก็ปฏิบัติอยู่ อย่างนั้น นาน ๆ เข้าก็จะลืมหลักการที่เคยว่าเรียนมานอกจากนี้หลักสูตรของสถาบันผลิต ครู กำหนดรายวิชาเกี่ยวกับการ วัตถุประสงค์และประเมินผลการเรียนเพียง หน่วยกิตอีกทั้ง การจัดการเรียนการสอนมักเป็นการบรรยายทั้ง ๆ ที่ลักษณะและธรรมชาติของวิชาเป็น เรื่องของทักษะการปฏิบัติ อีกประการหนึ่งอาจจะ เป็นเพราะว่าระบบการ วัตถุประสงค์มีการ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมตามแนวของหลักสูตรใหม่ ครูที่ไม่ได้รับการอบรมซึ่งมีจำนวนไม่น้อย (ร้อยละ 43.8) ก็คงจะไม่เข้าใจหลักการและวิธีปฏิบัติในการประเมินผลตามแนว หลักสูตรใหม่ จากเหตุผลดังกล่าวมานี้ น่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการ วัตถุประสงค์และประเมินผลการเรียน

2. จากความเห็นของครูต่อการจัดเตรียมคานวัสดุอุปกรณ์และบุคลากร ใน โรงเรียนตามสภาพที่เป็นจริงพบว่า การจัดเตรียมในทั้ง 2 คานยังไม่พร้อมเท่าที่ควร ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการประเมินหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของคณะประเมินร่วมระหว่างคณะคุรุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ กรมวิชาการ ซึ่งพบว่า การเตรียมความพร้อมทั้งคานวัสดุอุปกรณ์และคานบุคลากร ยังไม่ เพียงพอ ซึ่งมีสาเหตุมาจากกระบวนการเตรียมความพร้อมคานวัสดุอุปกรณ์และคานบุคลากร ยังไม่ทั่วถึงและไม่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ก่อนการใช้หลักสูตร แต่เป็นลักษณะของการใช้หลักสูตร ความคุ้นเคยกับการเตรียมความพร้อม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อเนื่องไปยังกระบวนการ ในการปฏิบัติเกี่ยวกับการสอนและการประเมินผลโดยตรง

3. จากการปฏิบัติของครูเกี่ยวกับการสอนและการประเมินผลการเรียน จะเห็นได้ว่า โดยเฉลี่ยครูปฏิบัติได้ถูกต้องตามระเบียบการประเมินผล ในระดับปานกลางที่เป็นเช่นนี้ น่าจะมีสาเหตุมาจาก ประการที่หนึ่ง ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดผลและประเมินผลการเรียน ประการที่สอง การเตรียมความพร้อม ทั้งด้านวัสดุอุปกรณ์และค่านุเคราะห์ยังไม่เพียงพอ โดยเฉพาะมีครูจำนวนไม่น้อย (ร้อยละ 43.8) ที่ยังไม่ได้ผ่านการอบรมทางด้านการวัดผลและประเมินผลประกอบกับลักษณะการจัดอบรมเพื่อเตรียมบุคลากรนี้ มีลักษณะการจัดอบรมแบบลูกโซ่ คือ การอบรมวิทยากรแล้วให้วิทยากรไปจัดอบรมต่อเป็นทอด ๆ ซึ่งไม่ประสบผลสำเร็จตามที่คาดหวัง ประการที่สาม จากความคิดเห็นของครูที่ว่า ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการตามระเบียบการประเมินผลมากกว่าเห็นด้วยกับการปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลซึ่งหมายความว่า ในทางปฏิบัติ นั้น เป็นสิ่งที่กระทำให้เป็นจริงได้น้อยกว่าหลักการที่คาดหวังไว้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลการปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลนั้น ครูผู้สอนไม่สามารถปฏิบัติให้สมบูรณ์ตามระเบียบได้มากนัก ทั้งนี้เนื่องจากระยะเวลาในการสอนมีจำกัด เนื้อหาวิชามีมาก ซึ่งไม่อาจปฏิบัติตามระเบียบได้สมบูรณ์ เช่นการประเมินผลก่อนเรียน การสอนซ่อมเสริมในกรณีต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งครูจำนวนไม่น้อยไม่ได้ปฏิบัติ และส่วนใหญ่ปฏิบัติบ้างเป็นบางครั้งเท่านั้นจากเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว ซึ่งทำให้ครูปฏิบัติตามระเบียบได้ถูกต้องในระดับปานกลาง - เท่านั้น

4. จากการสำรวจปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลการเรียนพบว่า ครูในโรงเรียนทั้งสามขนาดมีปัญหาในระดับปานกลางเกือบทุกเรื่อง ยกเว้นปัญหาเรื่องการกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำของการสอบให้ผ่านจุดประสงค์และผ่านรายวิชา กับการคัดเกรดซึ่งเป็นปัญหาในระดับน้อย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าครูโดยส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้ปฏิบัติจึงไม่ค่อยพบปัญหา อีกประการหนึ่งครูโดยส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในเรื่องการกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำตามหลักการ จึงจึงไม่ค่อยได้ปฏิบัติเมื่อไม่ค่อยได้ปฏิบัติปัญหาที่พบก็จะน้อยตามไปด้วย ส่วนการคัดเกรดครูโดยส่วนใหญ่คัดเกรดโดยใช้เกณฑ์ตามที่กระทรวงกำหนด จึงไม่ค่อยมีปัญหามากนัก

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมครูมีปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผล เกือบทุกเรื่องในระดับปานกลางถึงโศกแล้วมาแล้ว จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจสำหรับผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่ควบคุมและประสานงานเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน ของครู เพื่อจะเฝ้าระวังการปรับปรุงแก้ไขให้การประเมินผลการเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้นและเป็นไปอย่างจริงจังของหลักสูตร

5. จากการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของครูที่มีต่อ หลักการ และการปฏิบัติตาม ระเบียบการประเมินผลการเรียน พบว่าครูโดยส่วนรวมเห็นด้วยกับ การประเมินผลก่อนเรียน การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน การจัดสอบแก้ตัวเมื่อ นักเรียนได้ระดับผลการเรียน 0 การกำหนดให้เรียนรายวิชาที่ 3 ไม่ได้ลาตกในรายวิชา - ต่อเนื่อง 2 รายวิชาแรก ทั้งในแง่หลักการและการปฏิบัติ แต่สำหรับการประเมินผลตาม เจตคติ จริยธรรม และบุคลิกภาพ การวัดผลและประเมินผลเป็นรายจุดประสงค์การ - เรียนรู้ การสอนซ่อมเสริมก่อนเรียน การสอนซ่อมเสริมเมื่อนักเรียนยังไม่บรรลุตามจุด ประสงค์การ เรียนรู้ การจัดสอบแก้ตัวให้นักเรียนมีคะแนนเก็บไม่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของ - คะแนนเต็ม การสอนซ่อมเสริมเมื่อนักเรียนได้ระดับผลการเรียน 0 การแก้ ร. พบว่า ครูโดยส่วนรวมเห็นด้วยในแง่หลักการ แต่สำหรับการปฏิบัติครูมีความคิดเห็นในลักษณะไม่ แน่ใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในแง่หลักการนั้น ครูโดยส่วนใหญ่เห็นความสำคัญ และ ประโยชน์ของการประเมินหรือการปฏิบัติดังกล่าว แต่ในทางปฏิบัติครูโดยส่วนมาก ไม่ได้ ทำการประเมินหรือปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว หรือดำเนินการประเมินในเรื่องดังกล่าวก็คงจะ น้อยมาก และไม่เป็นทางการนัก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูโดยส่วนมากยังไม่เข้าใจในหลัก การประเมินผลในเรื่องดังกล่าวดีพอ จึงทำให้ครูมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติในลักษณะไม่ แน่ใจ

ส่วนการเปิดโอกาสให้นักเรียนแก้ 0 ใดตลอดเวลา ครูโดยส่วนรวม ไม่เห็นด้วยทั้งในแง่หลักการและการปฏิบัติ ทั้งนี้่าจะเป็นเพราะจำนวนนักเรียนที่ได้ระดับ คะแนนผลการเรียน 0 มีจำนวนไม่น้อยโดยเฉพาะรายวิชาสามัญ และในการสอบแก้ตัว ของนักเรียนครูจะต้องสอนซ่อมเสริมก่อนแล้วจึงสอบแก้ตัว ในการสอบแก้ตัวมักจะมีนักเรียน

บางส่วนลอมแก้ตัวแล้วก็ยังไม่ว่านหลาย ๆ ครั้ง ซึ่งเป็นภาระแก่ครูผู้สอน และในบางรายนักเรียนที่ผลการเรียน ต่ำ แล้วไม่มาสอบแก้ตัวในคราวเดียวกัน หรือบางทีออกจากโรงเรียนไปแล้วเป็นปี ๆ และกลับมาขอสอบแก้ตัวใหม่ ซึ่งครูผู้สอนก็ต้องรับภาระ จักสอบให้ ครูโดยส่วนมากจึงไม่เห็นด้วยกับระเบียบและแนวปฏิบัติข้อนี้เป็นอย่างมาก ซึ่งผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบในการบริหารระเบียบนี้ควรจะได้หามาตรการเพื่อแก้ไขระเบียบดังกล่าวให้เหมาะสม

สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อหลักการ และการปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลการเรียน ซึ่งพบว่าครูโดยส่วนรวมมีความคิดเห็น ต่อระเบียบการประเมินผลและแนวปฏิบัติทุกข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P < .01$) ซึ่งหมายความว่า ครูมีความคิดเห็นต่อหลักการและการปฏิบัติทั้งในระดับเดียวกันหรือต่างระดับกันของความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากระเบียบในหลายข้อ ซึ่งตามจุดมุ่งหมายแล้วจะเห็นได้ว่าเป็นสิ่งที่ดีและเหมาะสม แต่ในทางปฏิบัติเป็นสิ่งที่กระทำให้สมบูรณ์ได้ยาก เนื่องจากครูมีเวลาจำกัดมากและภาระหน้าที่อื่น ๆ ที่จะต้องปฏิบัตินอกเหนือจากงานวิชาการก็ยังมีอีกมาก ทำให้ครูไม่ค่อยได้ปฏิบัติหรือปฏิบัติได้ไม่สมบูรณ์มากนัก จึงทำให้คะแนนความคิดเห็นของครูในแง่ การปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลมีค่าต่ำกว่าคะแนนความคิดเห็นในแง่หลักการ

ข้อเสนอแนะ

จากการสำรวจระดับความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการวัดผล และประเมินผลการศึกษาของครู พบว่าครูมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ การปฏิบัติเกี่ยวกับการสอนและการประเมินผลการเรียนตามระเบียบการประเมินผลการเรียน ครูปฏิบัติได้ถูกต้อง ในระดับปานกลางและการจัดเตรียมทั้งทางค่านว้สัคูลูปกรณและบุคคลากรยังไม่เพียงพอ หรือมีการจัดกระทำในลักษณะนาน ๆ ครั้ง จึงควรจัดให้มีการอบรมความรู้ทางด้านการวัดผลและการประเมินผลการศึกษาแก่ครู ทั้งในระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน เพื่อให้ครูมีความรู้มากขึ้น และนำไปปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักการมากขึ้น ส่วนลักษณะการอบรมนั้น ควรพิจารณาจัดรูปแบบการอบรมให้เหมาะสมกับเรื่องที่จัก และควรจัดให้

มีการนิเทศและติดตามผลภายหลังการอบรมด้วย เพื่อจะได้ทราบผลการอบรมที่จัดไปแล้ว ส่วนการจัดเตรียมค่านวัสดุอุปกรณ์และบุคลากร กระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของควรจะได้จัดหาหนังสือคู่มือการประเมินผลการเรียน หนังสือวารสาร เอกสาร หรือสิ่งตีพิมพ์ที่เผยแพร่ความรู้ทางด้านการวัดผลและประเมินผลเพิ่มมากขึ้น จัดทำข้อสอบมาตรฐานระดับกลุ่มโรงเรียนเพื่อใช้ร่วมกันภายในกลุ่มให้เพียงพอ จัดให้มีการประชุมร่วมกันทั้งในระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน และระดับเขตการศึกษา เพื่อริ่ษาปัญหาวางแผนและเตรียมการในการปฏิบัติล่วงหน้า นอกจากนี้ควรจัดให้มีการนิเทศและติดตามผลทั้งในระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนและระดับกระทรวงอย่างสม่ำเสมอ

สำหรับการแก้ไข้ปัญหาที่ว่าครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดผลและประเมินผลการเรียนในระยะยาวก็คือ สถาบันผลิตครูจะต้องหมทวนจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาทางค่านนี้ ตลอดจนหมทวนการจัดการสอนรายวิชาประเภททักษะควรจัดการเรียนการสอนให้เป็นระบบ ใช้ระบบการประเมินผลการเรียนเป็นการสาธิติให้ลูกศิษย์ได้รับประสบการณ์ตรง (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ 2529 : 13)

2. จากผลการวิเคราะห์ปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบ พบว่า ครูมีปัญหาในระดับปานกลางเกือบทุกเรื่อง เช่น การประเมินทางค่านเจตคติ จริยธรรม และบุคลิกภาพ การประเมินผลแบบค่าง ๆ ที่ใช้ในโรงเรียน การสอนซ่อมเสริม การจัดสอบแก้ตัว การสร้างและวิเคราะห์ข้อสอบ ซึ่งปัญหาเหล่านี้กระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่ทะเบียนวัดผลของโรงเรียน ทุกโรงเรียน เพื่อเสนอรูปแบบการประเมินผลและแนวทางในการแก้ปัญหาแก่เจ้าหน้าที่ทะเบียนวัดผล เพื่อนำไปเผยแพร่แก่ครูผู้สอนให้ปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักการมากขึ้น

3. จากการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อหลักการและการปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลการเรียนพบว่า โดยส่วนรวมครูเห็นด้วยกับหลักการเกือบทุกข้อ ส่วนการปฏิบัติครูมีความคิดเห็นในลักษณะไม่แน่ใจอยู่หลายข้อ เช่น การประเมินทางค่านเจตคติ จริยธรรม และบุคลิกภาพ การวัดผลและประเมินผลเป็นรายจุดประสงค์การเรียน การสอนซ่อมเสริม การจัดสอบแก้ตัว การแก้ ร. ซึ่งเห็นว่าในแต่ละข้อเหล่านี้ครูจะต้องปฏิบัติ

เพิ่มขึ้นจากหน้าที่โดยปกติ ถ้าหากว่ามีเครื่องอำนวยความสะดวกแก่ครู เช่น มีแบบประเมินผลทางค่านเจตคติ จริยธรรม และบุคลิกภาพ มีคลังข้อสอบซึ่งเก็บรวบรวมข้อสอบที่ผ่านการวิเคราะห์แล้ว มีชุดการสอนหรือบทเรียนแบบโปรแกรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทางฝ่ายวิชาการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะจัดเตรียมไว้บริการหรือแนะนำแก่ครูผู้สอนเพื่อจะได้แบ่งเบาภาระแก่ครูผู้สอนได้มากขึ้น เมื่อครูผู้สอนได้ทดลองและเห็นประโยชน์ของสิ่งเหล่านี้ ก็คงจะเต็มใจที่จะปฏิบัติให้สมบูรณ์ได้มากขึ้น ส่วนการ เปิดโอกาสให้นักเรียนแก่ ๑ โคตลอกเวลา ครูโดยส่วนรวมไม่เห็นด้วยกับแนวปฏิบัติข้อนี้ ทั้งในแง่หลักการ และการปฏิบัติ ซึ่งควรเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงแก้ไข ให้เหมาะสมในโอกาสต่อไป กล่าวโดยสรุป คือ สมควรมีการวิเคราะห์ทบทวนและปรับปรุงระบบการวัดผลและประเมินผลการ เรียนให้ใช้ปฏิบัติได้จริงและมีมาตรฐาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. การศึกษาเชิงประเมินครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะโรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร เท่านั้น ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาเชิงประเมินการปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลการเรียนในเขตการศึกษาอื่น ๆ เพื่อให้เป็นการศึกษาที่สมบูรณ์ครอบคลุมทุกเขตการศึกษา
2. การศึกษาครั้งนี้ ศึกษาการปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลการเรียนของครูเฉพาะหมวดวิชาสามัญ 5 หมวดวิชาเท่านั้น ส่วนหมวดวิชาพหุภาษา มหาวชิราวุธ ศึกษาศาสตร์ คอลอกจนหมวดกิจกรรม ซึ่งมีลักษณะการประเมินที่แตกต่างจากหมวดวิชาสามัญ ยังมิได้ศึกษา ดังนั้นเพื่อให้การศึกษาเป็นการศึกษาที่สมบูรณ์มากขึ้น จึงควรศึกษาเชิงประเมินผลการเรียนในหมวดวิชาที่ยังมิได้ศึกษาเหล่านี้.